

متن کامل خطبه غدیر

خطبه یا خطابه غدیر سخنرانی پیامبر گرامی اسلام(ص) است که در ۱۸ ذی حجه سال دهم قمری در بازگشت از حجة الوداع در منطقه غدیر خم آن را بیان کرده و در این خطبه حضرت علی(ع) را به عنوان جانشین خود به مردم معرفی کرد و در این رابطه بیعت گرفت.

خطبه غدیر از حمد و ثنا خداوند شروع شده و به امامت حضرت علی(ع) و فرزندان و معرفی امامت ختم می‌شود، متن کامل این خطبه بدین شرح است؛

بخش اول: حمد و ثنای الهی

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَا فِي تَوْحِيدِهِ وَ دَنَا فِي تَفَرُّدِهِ وَ جَلَّ فِي سُلْطَانِهِ وَعَظَمَ فِي أَرْكَانِهِ ، وَأَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا وَ هُوَ فِي مَكَانِهِ وَ فَهَرَ جَمِيعَ الْخَلْقِ بِقُدْرَتِهِ وَ بَرَّهَانِهِ حَمِيداً لَمْ يَزَلْ، مَحْمُوداً لَا يَزَالُ (وَ مَجِيداً لَا يَزُولُ، وَ مُبْدِئاً وَ مُعِيداً وَ كُلُّ أَمْرٍ إِلَيْهِ يَعُودُ). بَارِئُ الْمَسْمُوكَاتِ وَ دَاجِي الْمَذْخُوتِ وَ جَبَّارُ الْأَرْضِينَ وَ السَّمَاوَاتِ، قُدُّوسٌ سُبُّوحٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ ، مُتَفَضِّلٌ عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ بَرَاءَةٍ، مُتَطَوِّلٌ عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ أَنْشَاءٍ . يَلْحَظُ كُلَّ غَيْبٍ وَالْغَيْبُونَ لَا تَرَاهُ.

ستایش خدای را سزااست که در یگانگی اش بلند مرتبه و در تنهایی اش به آفریدگان نزدیک است ؛ سلطنتش پر جلال و در ارکان آفرینش اش بزرگ است. بی آنکه مکان گیرد و جابه جا شود ، بر همه چیز احاطه دارد و بر تمامی آفریدگان به قدرت و برهان خود چیره است.

همواره ستوده بوده و خواهد بود و مجد و بزرگی او را پایانی نیست. آغاز و انجام از او و برگشت تمامی امور به سوی اوست . اوست آفریننده آسمان ها و گستراننده زمین ها و حکمران آن ها. دور و منزله از خصایص آفریده هاست و در منزله بودن خود نیز از تقدیس همگان برتر است . هموست پروردگار فرشتگان و روح؛ افزونی بخش آفریده ها و نعمت ده ایجاد شده هاست . به یک نیم نگاه دیده ها را ببیند و دیده ها هرگز او را نبینند .

كَرِيمٌ خَلِيمٌ ذُو أَنْتَ ، قَدْ وَسَّعَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَتُهُ وَ مَنْ عَلَيْهِمْ بِنِعْمَتِهِ . لَا يَعْجَلُ بِإِنْقَامِهِ، وَلَا يَبَادِرُ إِلَيْهِمْ بِمَا اسْتَحَقُّوا مِنْ عَذَابِهِ . قَدْ فَهَمَ السَّرَائِرَ وَ عَلِمَ الضَّمَائِرَ، وَلَمْ تَخَفْ عَلَيْهِ الْمَكْنُونَاتُ وَلَا اشْتَبَهَتْ عَلَيْهِ الْخَفِيَّاتُ . لَهُ الْإِحَاطَةُ بِكُلِّ شَيْءٍ ، وَالْغَلْبَةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَالْقُوَّةُ فِي كُلِّ شَيْءٍ وَالْقُدْرَةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَلَيْسَ مِثْلُهُ شَيْءٌ . وَ هُوَ مُنْشِئُ الشَّيْءِ حِينَ لَا شَيْءَ دَائِمٌ حَتَّى وَقَائِمٌ بِالْقِسْطِ، إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ . جَلَّ عَنْ أَنْ تُذْرِكَهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يَذَرُكَ الْأَبْصَارَ وَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ . لَا يَلْحَقُ أَحَدٌ وَصْفَهُ مِنْ مُعَايَنَةٍ، وَلَا يَجِدُ أَحَدٌ كَيْفَ هُوَ مِنْ سِرٍّ وَ غَلَابَةٍ إِلَّا بِمَادَلٍّ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى نَفْسِهِ.

کریم و بردبار و شکیباست . رحمت اش جهان شمول و عطایش منت گذار . در انتقام بی شتاب و در کیفر سزواران عذاب ، صبور و شکیباست . بر نهان ها آگاه و بر درون ها دانا . پوشیده ها بر او آشکار و پنهان ها بر او روشن است . او راست فراگیری و چیرگی بر هر هستی . نیروی آفریدگان از او و توانایی بر هر پدیده ویژه اوست . او را همانندی نیست و هموست ایجادگر هر موجود در تاریکستان لاشیء . جاودانه و زنده

و عدل گستر . جز او خداوندی نباشد و اوست ارجمند و حکیم . دیده ها را بر او راهی نیست و اوست دریابنده دیده ها . بر پنهانی ها آگاه و بر کارها داناست . کسی از دیدن به وصف او نرسد و بر چگونگی او از نهان و آشکار دست نیابد مگر ، او - عزوجل - خود ، راه نماید و بشناساند.

وَأَشْهَدُ أَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي مَلَأَ الدَّهْرَ قُدْسَهُ ، وَالَّذِي يَغْشَى الْأَبَدَ نُورَهُ ، وَالَّذِي يَنْفِذُ أَمْرَهُ بِالْمَشَاوَرَةِ مُشِيرٍ وَلَا مَعَةَ شَرِيكَ فِي تَقْدِيرِهِ وَلَا يَاعَاوُنُ فِي تَدْبِيرِهِ . صَوَّرَ مَا ابْتَدَعَ عَلَى غَيْرِ مِثَالٍ ، وَخَلَقَ مَا خَلَقَ بِالْمَعُونَةِ مِنْ أَحَدٍ وَلَا تَكْلَفٍ وَلَا احْتِيَالٍ . أَنْشَأَهَا فَكَانَتْ وَبَرَّأَهَا فَبَانَتْ . فَهُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمُتَّقِنُ الصَّنْعَةَ ، الْحَسَنُ الصَّنِيعَةَ ، الْعَدْلُ الَّذِي لَا يَجُورُ ، وَالْكَرَمُ الَّذِي تَرْجِعُ إِلَيْهِ الْأُمُورُ . وَأَشْهَدُ أَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي تَوَاضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِهِ ، وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِعِزَّتِهِ ، وَاسْتَسَلَّمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِهِ ، وَخَضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِهَيْبَتِهِ . مَلِكُ الْأَمْلَاقِ وَ مُفْلِكُ الْأَفْلَاقِ وَ مُسَخِّرُ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ ، كُلُّ يَجْرَى لِأَجَلٍ مُّسَمًّى . يَكُونُ اللَّيْلُ عَلَى النَّهَارِ وَيَكُونُ النَّهَارُ عَلَى اللَّيْلِ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا . قَاصِمٌ كُلِّ جَبَّارٍ غَنِيْدٌ وَ مُهْلِكُ كُلِّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ .

و گواهی می دهم که او « الله » است . همو که تنزهش سراسر روزگاران را فراگیر و نورش ابدیت را شامل است . بی مشاور ، فرمانش را اجرا ، بی شریک تقدیرش را امضا و بی یاور سامان دهی فرماید . صورت آفرینش را او الگویی نبوده و آفریدگان را بدون یاور و رنج و چاره جویی ، هستی بخشیده است . جهان با ایجاد او موجود و با آفرینش او پدیدار شده است . پس اوست « الله » که معبودی به جز او نیست . همو که صُنْعش استوار است و ساختمان آفرینشش زیبا . دادگری است که ستم روا نمی دارد و کریمی که کارها به او بازمی گردد . و گواهی می دهم که او « الله » است که آفریدگان در برابر بزرگی اش فروتن و در مقابل عزتش رام و به توانایی اش تسلیم و به هیبت و بزرگی اش فروتن اند . پادشاه هستی ها و چرخاننده سپهر ها و رام کننده آفتاب و ماه که هر یک تا اجل معین جریان یابند . او پرده شب را به روز و پرده روز را - که شتابان در پی شب است - به شب پیچد . اوست شکننده هر ستمگر سرکش و نابود کننده هر شیطان رانده شده .

لَمْ يَكُنْ لَهُ صِدٌّ وَلَا مَعَهُ نِدٌّ أَحَدٌ صَمَدٌ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ . إِلَهٌ وَاحِدٌ وَرَبٌّ مَاجِدٌ يَشَاءُ فَيَمُضِي ، وَيَرِيدُ فَيَقْضِي ، وَيَعْلَمُ فَيَخْصِي ، وَيَمِيتُ وَيُحْيِي ، وَيَفْقِرُ وَيَغْنِي ، وَيَضْحَكُ وَيَبْكِي ، (وَيَذْنِي وَيَقْصِي) وَيَمْنَعُ وَيُعْطِي ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ . مُسْتَجِيبُ الدَّعَاءِ وَمُجْزِلُ الْغَطَاءِ ، مُخْصِي الْأَنْفَاسِ وَرَبُّ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ ، الَّذِي لَا يَشْكُلُ عَلَيْهِ شَيْءٌ ، وَلَا يَضْجَرُهُ صَرَخُ الْمُسْتَضَرِّحِينَ وَلَا يَزِمُهُ الْإِحْاحُ الْمُلْحِينَ . أَلْعَاصِمُ لِلصَّالِحِينَ ، وَالْمَوْفِقُ لِلْمُفْلِحِينَ ، وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَرَبُّ الْعَالَمِينَ . الَّذِي اسْتَحَقَّ مِنْ كُلِّ مَنْ خَلَقَ أَنْ يَشْكُرَهُ وَيُحْمَدَهُ (عَلَى كُلِّ حَالٍ)

نه او را ناسازی باشد و نه برایش انباز و ماندی . یکتا و بی نیاز ، نه زاده و نه زاییده شده ، او را همتایی نبوده ، خداوند یگانه و پروردگار بزرگوار است . بخواهد و به انجام رساند . اراده کند و حکم نماید . بداند و بشمارد . بمیراند و زنده کند . نیازمند و بی نیاز گرداند . بخنداند و بگریاند . نزدیک آورد و دور برد . بازدارد و عطا کند . او راست پادشاهی و ستایش . به دست توانی اوست تمام نیکی . و هموست بر هر چیز توانا . شب را در روز و روز را در شب فرو برد . معبودی جز او نیست ؛ گران مایه و آمرزنده ؛ اجابت کننده دعا و افزاینده عطا ، بر شمارنده نفس ها ؛ پروردگار پری و انسان . چیزی بر او مشکل ننماید ، فریاد فریادکنندگان او را آزرده نکند و اصرار اصرارکنندگان او را به ستوه نیاورد . نیکوکاران را نگاهدار ، رستگاران را یار ، مؤمنان را صاحب اختیار و جهانیان را پروردگار است ؛ آن که در همه احوال سزاوار سپاس و ستایش آفریدگان است .

أَحْمَدُهُ كَثِيرًا وَأَشْكُرُهُ دَائِمًا عَلَى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ ، وَأُؤْمِنُ بِهِ وَبِمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ . أَسْمَعُ لِأَمْرِهِ وَأَطِيعُ وَأُبَادِرُ إِلَى كُلِّ مَایْرُضَاءٍ وَأُسْتَسْلِمُ لِمَاقِضَاءِهِ ، رَغْبَةً فِي طَاعَتِهِ وَخَوْفًا مِنْ عِقَابِهِ ، لِأَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي لَا يُؤْمَنُ مَكْرُهُ وَلَا يَخَافُ جَوْرُهُ .

او را ستایش فراوان و سپاس جاودانه می گویم بر شادی و رنج و بر آسایش و سختی و به او و فرشتگان و نبشته ها و فرستاده هایش ایمان داشته ، فرمان او را گردن می گذارم و اطاعت می کنم ؛ و به سوی خشنودی او می شتابم و به حکم او تسلیمم ؛ چرا که به فرمانبری او شائق و از کیفر او ترسانم . زیرا او خدایی است که کسی از مکرش در امان نبوده و از بی عدالتیش ترسان نباشد (زیرا او را ستمی نیست)

بخش دوم : فرمان الهی برای مطلبی مهم

وَأَقْرَلَهُ عَلَى نَفْسِي بِالْعُبُودِيَّةِ وَ أَشْهَدُ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَأُؤَدِّي مَا أُوحِيَ بِهِ إِلَيَّ حَذَرًا مِنْ أَنْ لَا أَفْعَلَ فَتَحِلَّ بِي مِنْهُ قَارِعَةٌ لَا يَدْفَعُهَا عَنِّي أَحَدٌ وَإِنْ عَظُمَتْ حِيلَتُهُ وَصَفَتْ حِلَّتُهُ - لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ - لِأَنَّهُ قَدْ أَعْلَمَنِي أَنِّي إِنْ لَمْ أُبَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيَّ (فِي حَقِّ عَلِيٍّ) فَمَا بَلَّغْتُ رِسَالَتَهُ، وَقَدْ ضَمِنَ لِي تَبَارَكَ وَتَعَالَى الْعِصْمَةَ (مِنْ النَّاسِ) وَهُوَ اللَّهُ الْكَافِي الْكَرِيمُ .

و اکنون به عبودیت خویش و پروردگاری او گواهی می دهیم . و وظیفه خود را در آن چه وحی شده انجام می دهیم مباد که از سوی او عذابی فرود آید که کسی یاری دور ساختن آن از من نباشد . هر چند توانش بسیار و دوستی اش (با من) خالص باشد . - معبودی جز او نیست - چرا که اعلام فرموده که اگر آن چه (درباره ی علی) نازل کرده به مردم نرسانم ، وظیفه رسالتش را انجام نداده ام ؛ و خداوند تبارک و تعالی امنیت از [آزار] مردم را برایم تضمین کرده و البته که او بسنده و بخشنده است .

فَأُوحِيَ إِلَيَّ : «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ» - فِي عَلِيٍّ يَعْنِي فِي الْخِلَافَةِ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ - وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ). مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَا قَصَّرْتُ فِي تَبْلِيغِ مَا أُنْزِلَ اللَّهُ تَعَالَى إِلَيَّ، وَ أَنَا أُبَيِّنُ لَكُمْ سَبَبَ هَذِهِ الْآيَةِ: إِنْ جَبْرِئِيلُ هَبِطَ إِلَيَّ مَرَارًا ثَلَاثًا يَأْمُرُنِي عَنِ السَّلَامِ رَبِّي - وَهُوَ السَّلَامُ - أَنْ أَقُومَ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ فَأُعْلِمَ كُلَّ أَبْيَضٍ وَأَسْوَدَ: أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَ وَصِيَّي وَ خَلِيفَتِي (عَلَى أُمَّتِي) وَالْإِمَامُ مِنْ بَعْدِي ، الَّذِي مَحَلَّةُ مَنِيِّ مَحَلِّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَأَنْبَى بَعْدِي وَهُوَ وَلِيُّكُمْ بَعْدَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ . وَقَدْ أُنْزِلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَى بِذَلِكَ آيَةً مِنْ كِتَابِهِ (هِيَ): (إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يَقِيْمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ) ، وَ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ الَّذِي أَقَامَ الصَّلَاةَ وَ آتَى الزَّكَاةَ وَهُوَ رَاكِعٌ يَرِيدُ اللَّهُ غَرْوَجَلَّ فِي كُلِّ حَالٍ .

پس آنگاه خداوند چنین وحی ام فرستاد: «به نام خداوند همه مهرِ مهرورز . ای فرستاده ما! آن چه از سوی پروردگارت درباره علی و خلافت او بر تو فرود آمده بر مردم ابلاغ کن، وگرنه رسالت خداوندی را به انجام نرسانده ای؛ و او تو را از آسیب مردمان نگاه می دارد . « هان مردمان ! آنچه بر من فرود آمده ، در تبلیغ آن کوتاهی نکرده ام و حال برایتان سبب نزول آیه را بیان می کنم: همانا جبرئیل سه مرتبه بر من فرود آمد از سوی سلام ، پروردگارم - که تنها او سلام است - فرمانی آورد که در این مکان به پا خیزم و به هر سفید و سیاهی اعلام کنم که علی بن ابی طالب برادر ، وصی و جانشین من در میان امت و امام پس از من بوده . جایگاه او نسبت به من به سان هارون نسبت به موسی است، لیکن پیامبری پس از من نخواهد بود او (علی)، صاحب اختیاران پس از خدا و رسول است ؛ و پروردگارم آیه ای بر من نازل فرموده که : « همانا ولی ، صاحب اختیار و سرپرست شما، خدا و پیامبر او و ایمانیانی هستند که نماز به پا می دارند و در حال رکوع زکات می پردازند . « و هر آینه علی بن ابی طالب نماز به پا داشته و در رکوع زکات پرداخته و پیوسته خداخواه است . وَ سَأَلْتُ جَبْرِئِيلَ أَنْ يَسْتَغْفِرَ لِي (السَّلَامَ) عَنْ تَبْلِيغِ ذَالِكَ إِلَيْكُمْ - أَيُّهَا النَّاسُ - لِعِلْمِي بِقِلَّةِ الْمُتَّقِينَ وَ كَثَرَةِ الْمُنَافِقِينَ وَ إِدْغَالِ اللَّائِمِينَ وَ حِيلِ الْمُسْتَهْزِئِينَ بِالْإِسْلَامِ ، الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ بِأَنَّهُمْ يَقُولُونَ بِالْإِسْنَةِ مَالِيسَ فِي قُلُوبِهِمْ، وَيَحْسَبُونَهُ هِينًا وَ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ . وَ كَثَرَةُ أَذَاهُمْ لِي غَيْرَ مَرَّةٍ حَتَّى سَمَوْنِي أَذْنًا وَ زَعَمُوا أَنِّي كَذَالِكَ لِكثَرَةِ مَلَاذِمَتِهِ إِلَيَّ وَ إِقْبَالِي عَلَيْهِ (وَ هَوَاهُ وَ قَبُولِهِ مِنِّي) حَتَّى أُنْزِلَ اللَّهُ غَرْوَجَلَّ فِي ذَالِكَ (وَ مِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَ يَقُولُونَ هُوَ أَذْنٌ، قُلْ أَذْنٌ - (عَلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُ أَذْنٌ) - خَيْرٌ لَكُمْ، يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ يُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ) الْآيَةُ .

و من از جبرئیل درخواستم که از خداوند سلام اجازه کند و مرا از این مأموریت معاف فرماید . زیرا کمی پرهیزگاران و فزونی منافقان و دسیسه ملامت گران و مکر مسخره کنندگان اسلام را می دانم؛ همانان که خداوند در کتاب خود در وصفشان فرموده: «به زبان آن را می گویند که در دل هایشان نیست و آن را اندک و آسان می شمارند حال آن که نزد خداوند بس بزرگ است . « و نیز از آن روی که منافقان بارها مرا آزار رسانیده تا بدانجا که مرا أَذْنُ [سخن شنو و زودباور] نامیده اند ، به خاطر همراهی افزون علی با من و رویکرد من به او و تمایل و پذیرش او از من، تا بدانجا که خداوند در این موضوع آیه ای فرو فرستاده: « و از آنانند کسانی که پیامبر خدا را می آزارند و می گویند : او سخن شنو و زودباور است . بگو : آری سخن شنو است . - بر علیه آنان که گمان می کنند او تنها سخن می شنود - لیکن به خیر شمامست ، او (پیامبر صلی الله علیه و آله) به خدا ایمان دارد و مؤمنان را تصدیق می کند و راستگو می انگارد . «

وَلَوْ شِئْتُ أَنْ أَسْمِيَ الْقَائِلِينَ بِذَالِكَ بِأَسْمَائِهِمْ لَسَمَّيْتُ وَأَنْ أُوَمِّئَ إِلَيْهِمْ بِأَعْيَانِهِمْ لَأُوَمَّيْتُ وَأَنْ أَذِلَّ عَلَيْهِمْ لَدَلَّلْتُ، وَلَكِنِّي وَاللَّهِ فِي أُمُورِهِمْ قَدْ تَكْرَمْتُ . وَ كُلُّ ذَالِكَ لَا يَرْضَى اللَّهُ مِنِّي إِلَّا أَنْ أُبَلِّغَ مَا أُنْزِلَ اللَّهُ إِلَيَّ (فِي حَقِّ عَلِيٍّ)، ثُمَّ تَلَا: (يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ - فِي حَقِّ عَلِيٍّ - وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ) .

و اگر می خواستیم نام گویندگان چنین سخنی را بر زبان آوریم و یا به آنان اشارت کنیم و یا مردمان را به سویشان هدایت کنیم [که آنان را شناسایی کنند] می توانستیم . لیکن سوگند به خدا در کارشان کرامت نموده لب فروبستم . با این حال خداوند از من خشود نخواهد گشت مگر این که آن چه در حق علی عیه السلام فرو فرستاده به گوش شما برسانم . سپس پیامبر صلی الله علیه و آله چنین خواند : « ی پیامبر ما ! آن چه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده - در حق علی - ابلاغ کن ؛ وگرنه کار رسالتش را انجام نداده ای . و البته خداوند تو را از آسیب مردمان نگاه می دارد . »

بخش سوم: اعلان رسمی ولایت و امامت دوازده امام علیهم السلام

فَاعْلَمُوا مَعَاشِرَ النَّاسِ (ذَالِك فِيهِ وَافَهُمُوهُ وَاعْلَمُوا) أَنَّ اللَّهَ قَدْ نَصَبَ لَكُمْ وَلِيًّا وَإِمَامًا فَرَضَ طَاعَتَهُ عَلَى الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَ عَلَى التَّابِعِينَ لَهُمْ بِإِحْسَانٍ، وَ عَلَى الْبَادِي وَالْحَاضِرِ، وَ عَلَى الْعَجَمِيِّ وَالْعَرَبِيِّ، وَالْحَرِّ وَالْمَمْلُوكِ وَالصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ، وَ عَلَى الْأَبْيَضِ وَالْأَسْوَدِ، وَ عَلَى كُلِّ مُوَحِّدٍ . ماضِي حُكْمُهُ، جَارِ قَوْلُهُ، نَافِذُ أَمْرُهُ، مَلْعُونٌ مَنْ خَالَفَهُ، مَرْحُومٌ مَنْ تَبِعَهُ وَ صَدَقَهُ، فَقَدْ عَفَّرَ اللَّهُ لَهُ وَلِمَنْ سَمِعَ مِنْهُ وَ أَطَاعَ لَهُ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ آخِرُ مَقَامٍ أَقْوَمُهُ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ، فَاسْمَعُوا وَ أَطِيعُوا وَانْقَادُوا لِأَمْرِ (اللَّهِ) رَبِّكُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ هُوَ مَوْلَاكُمْ وَإِلَاهُكُمْ، ثُمَّ مِنْ دُونِهِ رَسُولُهُ وَنَبِيُّهُ الْمُخَاطَبُ لَكُمْ، ثُمَّ مِنْ بَعْدِي عَلَى وَلِيِّكُمْ وَ إِمَامُكُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ رَبِّكُمْ، ثُمَّ الْإِمَامَةُ فِي ذُرِّيَّتِي مِنْ وَلَدِهِ إِلَى يَوْمٍ تَلْقَوْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ .

هان مردمان ! بدانید این آیه درباره اوست . ژرفی آن را فهم کنید و بدانید که خداوند او را برایتان صاحب اختیار و امام قرار داده ، پیروی او را بر مهاجران و انصار و آنان که به نیکی از ایشان پیروی می کنند و بر صحرانشینان و شهروندان و بر عجم و عرب و آزاد و برده و بر کوچک و بزرگ و سفید و سیاه و بر هر یکتاپرست لازم شمرده است . [هشدار که] اجرای فرمان و گفتار او لازم و امرش نافذ است . ناسازگارش رانده ، پیرو و باورکننده اش در مهر و شفقت است . هر آینه خداوند ، او و شنوایان سخن او و پیروان راهش را آمرزیده است . هان مردمان ! آخرین بار است که در این اجتماع به پا ایستاده ام . پس بشنوید و فرمان حق را گردن گذارید ؛ چرا که خداوند عزوجل صاحب اختیار و ولی و معبود شماست ؛ و پس از خداوند ولی شما ، فرستاده و پیامبر اوست که اکنون در برابر شماست و با شما سخن می گوید . و پس از من به فرمان پروردگار ، علی ولی و صاحب اختیار و امام شماست . آن گاه امامت در فرزندان من از نسل علی خواهد بود . این قانون تا برپایی رستاخیز که خدا و رسول او را دیدار کنید دوام دارد .

لَا حِلَّالَ إِلَّا مَا أَحَلَّ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَهُمْ، وَلَا حَرَامَ إِلَّا مَا حَرَّمَ اللَّهُ (عَلَيْكُمْ) وَ رَسُولُهُ وَهُمْ، وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَرَفَنِي الْحَلَالَ وَالْحَرَامَ وَأَنَا أَفْضَيْتُ بِمَا عَلَّمَنِي رَبِّي مِنْ كِتَابِهِ وَحَلَالِهِ وَ حَرَامِهِ إِلَيْهِ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، عَلَى (فَضِيلَتِهِ) . مَائِنٌ عِلْمٌ إِلَّا وَقَدْ أَحْصَاهُ اللَّهُ فِي، وَ كُلٌّ عِلْمٌ عَلِمْتُ فَقَدْ أَحْصَيْتُهُ فِي إِمَامِ الْمُتَّقِينَ، وَمَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ عَلَّمْتُهُ عَلِيًّا، وَ هُوَ الْإِمَامُ الْمُبِينُ (الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي سُورَةِ يَس:) (وَ كُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ) . مَعَاشِرَ النَّاسِ، لَا تَضِلُّوا عَنْهُ وَلَا تَنْفِرُوا مِنْهُ، وَلَا تَسْتَنْكِفُوا عَنْ وَلايَتِهِ، فَهُوَ الَّذِي يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَيَعْمَلُ بِهِ، وَيُزْهِقُ الْبَاطِلَ وَيَنْهِي عَنْهُ، وَلَا تَأْخُذْهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ . أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ (لَمْ يَسْبِقْهُ إِلَى الْإِيمَانِ بِي أَحَدٌ) ، وَالَّذِي فَدَى رَسُولَ اللَّهِ بِنَفْسِهِ، وَالَّذِي كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا أَحَدٌ يَعْبُدُ اللَّهَ مَعَ رَسُولِهِ مِنَ الرِّجَالِ غَيْرُهُ . (أَوَّلُ النَّاسِ صَلَاةً وَ أَوَّلُ مَنْ عَبَدَ اللَّهَ مَعِيَ . أَمْرُهُ عَنِ اللَّهِ أَنْ يَنَامَ فِي مَضْجَعِي، فَفَعَلَ فَادِيًا لِي بِنَفْسِهِ) .

روا نیست ، مگر آن چه خدا و رسول او و امامان روا دانند ؛ و ناروا نیست مگر آن چه آنان ناروا دانند . خداوند عزوجل ، هم روا و هم ناروا را برای من بیان فرموده و آن چه پروردگارم از کتاب خویش و حلال و حرامش به من آموخته در اختیار علی نهاده ام . هان مردمان ! او را برتر بدانید . چرا که هیچ دانشی نیست مگر اینکه خداوند آن را در جان من نبشته و من نیز آن را در جان پیشوای پرهیزکاران ، علی ، ضبط کرده ام . او (علی) پیشوای روشننگر است که خداوند او را در سوره یاسین یاد کرده که : « و دانش هر چیز را در امام روشننگر برشمرده ایم ... » هان مردمان ! از علی رو برنتابید . و از امامتش نگریزید . و از سرپرستی اش رو برنگردانید . او [شما را] به درستی و راستی خوانده و [خود نیز] بدان عمل نماید . او نادرستی را نابود کند و از آن بازدارد . در راه خدا نکوهش نکوهش گران او را از کار باز ندارد . او نخستین مؤمن به خدا و رسول اوست و کسی در ایمان، به او سبقت نجسته . و همو جان خود را فدای رسول الله نموده و با او همراه بوده است تنها اوست که همراه رسول خدا عبادت خداوند می کرد و جز او کسی چنین نبود . اولین نمازگزار و پرستشگر خدا به همراه من است . از سوی خداوند به او فرمان دادم تا [در شب هجرت] در بستر من بیارم و او نیز فرمان برده ، پذیرفت که جان خود را فدای من کند .

مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَضَلُّوهُ فَقَدْ فَضَّلَهُ اللَّهُ، وَأَقْبَلُوهُ فَقَدْ نَصَبَهُ اللَّهُ. مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ إِمَامٌ مِنَ اللَّهِ، وَلَنْ يُتُوبَ اللَّهُ عَلَى أَحَدٍ أَنْكَرَ وَلَايَتَهُ وَلَنْ يَغْفِرَ لَهُ، حَتَّمَا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَفْعَلَ ذَلِكَ بِمَنْ خَالَفَ أَمْرَهُ وَأَنْ يَعْذِبَهُ عَذَابًا نَكْرًا أَبَدًا الْأَبَادِ وَ دَهْرَ الدَّهْرِ. فَاحْذَرُوا أَنْ تُخَالِفُوهُ. فَتَضَلُّوا نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ.

هان مردمان! او را برتر دانید، که خداوند او را برگزیده؛ و پیشوایی او را بپذیرید، که خداوند او را برپا کرده است. هان مردمان! او از سوی خدا امام است و هرگز خداوند توبه منکر او را نپذیرد و او را نیامزد. این است روش قطعی خداوند درباره ناسازگار علی و هرآینه او را به عذاب دردناک پایدار کیفر کند. از مخالفت او بهراسید و گرنه در آتشی درخواهید شد که آتش گیره آن مردمانند؛ و سنگ، که برای حق ستیزان آماده شده است.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، بِي - وَاللَّهِ - بَشَرًا لَوْلَا نَ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ، وَأَنَا - (وَاللَّهِ) - خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْحُجَّةُ عَلَى جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ. فَمَنْ شَكَّ فِي ذَلِكَ فَقَدْ كَفَرَ كَفْرَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَمَنْ شَكَّ فِي شَيْءٍ مِنْ قَوْلِي هَذَا فَقَدْ شَكَّ فِي كُلِّ مَا أَنْزَلَ إِلَيَّ، وَمَنْ شَكَّ فِي وَاحِدٍ مِنَ الْأَنَمَةِ فَقَدْ شَكَّ فِي الْكُلِّ مِنْهُمْ، وَالشَّكَّاءُ فِينَا فِي النَّارِ. مَعَاشِرَ النَّاسِ، حَبَابِي اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ بِهِذِهِ الْفَضِيلَةِ مَنَّا مِنْهُ عَلَى وَ إِحْسَانًا مِنْهُ إِلَيَّ وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، أَلَا لَهُ الْحَمْدُ مِنِّي أَبَدَ الْأَبَدِينَ وَدَهْرَ الدَّاهِرِينَ وَ عَلَى كُلِّ حَالٍ.

هان مردمان! به خدا سوگند که پیامبران پیشین به ظهورم مژده داده اند و اکنون من فرجام پیامبران و برهان بر آفریدگان آسمانیان و زمینیانم. آن کس که راستی و درستی مرا باور نکند به کفر جاهلی درآمده و تردید در سخنان امروزم همسنگ تردید در تمامی محتوای رسالت من است، و شک و نابوری در امامت یکی از امامان، به سان شک و نابوری در تمامی آنان است. و هرآینه جایگاه ناباوران ما آتش دوزخ خواهد بود. هان مردمان! خداوند عزوجل از روی منت و احسان خویش این برتری را به من پیشکش کرد و البته که خدایی جز او نیست. آگاه باشید: تمامی ستایش ها در همه روزگاران و در هر حال و مقام ویژه اوست.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَضَلُّوا عَلَيًّا فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ بَعْدِي مِنْ ذَكَرٍ وَ أَثْنَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ الرَّزْقَ وَ بَقِيَ الْخَلْقُ. مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ، مَعْضُوبٌ مَعْضُوبٌ مَنْ رَدَّ عَلَى قَوْلِي هَذَا وَلَمْ يُوَافِقْهُ. أَلَا إِنَّ جَبْرِئِلَ حَبَّرَنِي عَنْ اللَّهِ تَعَالَى بِذَلِكَ وَيَقُولُ: «مَنْ عَادَى عَلِيًّا وَلَمْ يَتَوَلَّ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَ غَضَبِي»، (وَ لَتَنْظُرُ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَ اتَّقُوا اللَّهَ - أَنْ تُخَالِفُوهُ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا - إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ). مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ جَنَّبَ اللَّهُ الَّذِي ذَكَرَ فِي كِتَابِهِ الْعَزِيزِ، فَقَالَ تَعَالَى (مُخْبِرًا عَمَّنْ يَخَالِفُهُ): (أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَى مَا فَرَطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ)

هان مردمان! عل را برتر دانید؛ که او برترین مردمان از مرد و زن پس از من است؛ تا آن هنگام که آفریدگان پایدارند و روزی شان فرود آید. دور دورباد از درگاه مهر خداوند و خشم خشم باد بر آن که این گفته را نپذیرد و با من سازگار نباشد! هان! بدانید جبرئیل از سوی خداوند خبرم داد: « هر آن که با علی بستیزد و بر ولایت او گردن نگذارد، نفرین و خشم من بر او باد! » البته بایست که هر کس بنگرد که برای فردای رستخیز خود چه پیش فرستاده. [هان!] تقوا پیشه کنید و از ناسازگاری با علی بپرهیزید. مباد که گام هایتان پس از استواری درلغزد. که خداوند بر کردارتان آگاه است. هان مردمان! همانا او هم جوار و همسایه خداوند است که در نبشته ی عزیز خود او را یاد کرده و درباره ستیزندگان با او فرموده: « تا آنکه مبادا کسی در روز رستخیز بگوید: افسوس که درباره همجوار و همسایه ی خدا کوتاهی کردم ... »

مَعَاشِرَ النَّاسِ، تَدَبَّرُوا الْقُرْآنَ وَ افْهَمُوا آيَاتِهِ وَ انْظُرُوا إِلَى مُحْكَمَاتِهِ وَ لَا تَتَّبِعُوا مَتَشَابِهَهُ، قَوْلَهُ لَنْ يَبَيِّنَ لَكُمْ زَوَاجِرَهُ وَلَنْ يُوَضِّحَ لَكُمْ تَفْسِيرَهُ إِلَّا الَّذِي أَنَا آخِذٌ بِيَدِهِ وَ مُضْعِدُهُ إِلَى وَشَائِلٍ بَعْضُهُ (وَ رَافِعُهُ بِيَدِي) وَ مُعْلِمُكُمْ: أَنْ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلَى مَوْلَاهُ، وَ هُوَ عَلَى بَنِ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَ وَصِيِّ، وَ مَوَالَاتِهِ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَنْزَلَهَا عَلَى.

هان مردمان! در قرآن اندیشه کنید و ژرفی آیات آن را دریابید و بر محکماتش نظر کنید و از متشابهاتش پیروی ننمایید. پس به خدا سوگند که باطن ها و تفسیر آن را آشکار نمی کند مگر همین که دست و بازوی او را گرفته و بالا آورده ام و اعلام می دارم که: هر آن که من سرپرست اویم، این علی سرپرست اوست. و او علی بن ابی طالب است؛ برادر و وصی من که سرپرستی و ولایت او حکمی است از سوی خدا که بر من فرستاده شده است.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ عَلِيًّا وَالطَّيِّبِينَ مِنْ وَلَدِي (مِنْ صُلْبِهِ) هُمُ الثَّقَلُ الْأَصْغَرُ، وَالْقُرْآنُ الثَّقَلُ الْأَكْبَرُ، فَكُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مُنْبِئٌ عَنْ صَاحِبِهِ وَ مُوَافِقٌ لَهُ، لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ. أَلَا إِنَّهُمْ أَمْنَاءُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ وَ حُكْمِهِ فِي أَرْضِهِ. أَلَا وَقَدْ آدَيْتُ. أَلَا وَقَدْ بَلَّغْتُ، أَلَا وَقَدْ أَسْمَعْتُ، أَلَا وَقَدْ

أَوْضَحْتُ، أَلَا وَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ قَالَ وَ أَنَا قُلْتُ عَنِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، أَلَا إِنَّهُ لَا «أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ» غَيْرَ أُخَى هَذَا، أَلَا لَا تَحِلُّ إِمْرَةُ الْمُؤْمِنِينَ بَعْدِي لِأَحَدٍ غَيْرِهِ.

هان مردمان! همانا علی و پاکان از فرزندانم از نسل او، یادگار گران سنگ کوچک ترند و قرآن یادگار گران سنگ بزرگ تر. هر یک از این دو از دیگر همراه خود خبر می دهد و با آن سازگار است. آن دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض کوثر بر من وارد شوند. هان! بدانید که آنان امانتداران خداوند در میان آفریدگان و حاکمان او در زمین اویند. هشدار که من وظیفه ی خود را ادا کردم. هشدار که من آن چه بر عهده ام بود ابلاغ کردم و به گوشتان رساندم و روشن نمودم. بدانید که این سخن خدا بود و من از سوی او سخن گفتم. هشدار که هرگز به جز این برادرم کسی نباید امیرالمؤمنین خوانده شود. هشدار که پس از من امارت مؤمنان بری کسی جز او روا نباشد.

ثم قال: «إيها الناس، مَنْ أَوْلَى بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قالوا: الله و رَسُولُهُ. فَقَالَ: أَلَا مَنْ كُنْتُ مَوْلَاً فْهَذَا عَلَى مَوْلَا، اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ انْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ اخْذِلْ مَنْ خَذَلَهُ.

سپس فرمود: مردمان! کیست سزاوارتر از شما به شما؟ گفتند خداوند و پیامبر او! سپس فرمود آگاه باشید! آن که من سرپرست اویم، پس این علی سرپرست اوست! خداوند دوست بدار آن را که سرپرستی او را بپذیرد و دشمن بدار هر آن که او را دشمن دارد و یاری کن یار او را؛ و تنها گذار آن را که او را تنها بگذارد.

بخش چهارم: بلند کردن امیرالمؤمنین علیه السلام بدست رسول خداصلی الله علیه و آله

مَعَاشِرَ النَّاسِ، هَذَا عَلِيٌّ أَخِي وَ وَصِيٌّ وَ وَاعِي عِلْمِي، وَ خَلِيفَتِي فِي أُمَّتِي عَلَى مَنْ آمَنَ بِي وَ عَلَى تَفْسِيرِ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ الدَّاعِي إِلَيْهِ وَ الْعَامِلُ بِمَا يَرْضَاهُ وَ الْمُحَارِبُ لِأَعْدَائِهِ وَ الْمُوَالِي عَلَى طَاعَتِهِ وَ النَّاهِي عَنْ مَعْصِيَتِهِ. إِنَّهُ خَلِيفَةُ رَسُولِ اللَّهِ وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْإِمَامُ الْهَادِي مِنَ اللَّهِ، وَ قَاتِلُ النَّاكِثِينَ وَ الْقَاسِطِينَ وَ الْمَارِقِينَ بِأَمْرِ اللَّهِ. يَقُولُ اللَّهُ: (مَا يَدُلُّ الْقَوْلُ لَدَيَّ). بِأَمْرِكَ يَا رَبِّ أَقُولُ: اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ انْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ اخْذِلْ مَنْ خَذَلَهُ) وَ لَعَنَ مَنْ أَنْكَرَهُ وَ اغْضَبَ عَلَى مَنْ جَحَدَ حَقَّهُ.

هان مردمان! این علی است برادر و وصی و نگاهبان دانش من. و هموست جانشین من در میان امت و بر گروندگان به من و بر تفسیر کتاب خدا که مردمان را به سوی او بخواند و به آن چه موجب خشنودی اوست عمل کند و با دشمنانش ستیز نماید. او پشتیبان فرمانبرداری خداوند و بازدارنده از نافرمانی او باشد. همانا اوست جانشین رسول الله و فرمانروای ایمانیان و پیشوای هدایتگر از سوی خدا و کسی که به فرمان خدا با پیمان شکنان، رویگردانان از راستی و درستی و به دررفتگان از دین پیکار کند. خداوند فرماید: « فرمان من دگرگون نخواهد شد. » پروردگارا! اکنون به فرمان تو چنین می گویم: خداوند! دوستداران او را دوست دار. و دشمنان او را دشمن دار. پشتیبانان او را پشتیبانی کن. یارانش را یاری نما. خودداری کنندگان از یاری اش را به خود رها کن. ناباورانش را از مهرت بران و بر آنان خشم خود را فرود آور.

اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْزَلْتَ الْآيَةَ فِي عَلِيٍّ وَلِيكَ عِنْدَ تَبْيِينِ ذَلِكَ وَ نَصْبِكَ إِيَّاهُ لِهَذَا الْيَوْمِ: (الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا)، (وَ مَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ). اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ إِنِّي قَدْ بَلَغْتُ.

معبودا! تو خود در هنگام برپاداشتن او و بیان ولایتش نازل فرمودی که: « امروز آیین شما را به کمال، و نعمت خود را بر شما به اتمام رساندم، و اسلام را به عنوان دین شما پسندیدم. » و آن که به جز اسلام دینی را بجوید، از او پذیرفته نبوده، در جهان دیگر در شمار زیانکاران خواهد بود. « خداوند، تو را گواه می گیرم که پیام تو را به مردمان رساندم.

بخش پنجم: تاکید بر توجه امت به مسئله امامت

مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّمَا أَكْمَلَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ دِينَكُمْ بِإِمَامَتِهِ. فَمَنْ لَمْ يَأْتَمْ بِهِ وَبِمَنْ يَقُومُ مَقَامَهُ مِنْ وَلَدِيهِ مِنْ صُلْبِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَالْعَرْضِ عَلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ (فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ، (لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يَنْظُرُونَ).

هان مردمان! خداوند عزوجل دین را با امامت علی تکمیل فرمود. اینک آنان که از او و جانشینانش از فرزندان من و از نسل او - تا برپایی رستاخیز و عرضه ی بر خدا - پیروی نکنند، در دو جهان کرده هایشان بیهوده بوده در آتش دوزخ ابدی خواهند بود، به گونه ی که نه از عذابشان کاسته و نه برایشان فرصتی خواهد بود.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، هَذَا عَلِيٌّ، أَنْصَرَكُمْ لِي وَأَحَقَّكُمْ بِي وَأَقْرَبَكُمْ إِلَيَّ وَأَعَزُّكُمْ عَلَيَّ، وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ وَأَنَاعُنْهُ رَاضِيَانِ. وَمَنْزِلَتْ آيَةُ رِضَا (فِي الْقُرْآنِ) إِلَّا فِيهِ، وَلَا خَاطَبَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا بِدَآءِ بِهِ، وَلَا نَزَلَتْ آيَةُ مَدْحٍ فِي الْقُرْآنِ إِلَّا فِيهِ، وَلَا شَهِدَ اللَّهُ بِالْجَنَّةِ فِي (هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ) إِلَّا لَهُ، وَلَا أَنْزَلَهَا فِي سِوَاهُ وَلَا مَدَحَ بِهَا غَيْرَهُ.

هان مردمان! این علی یاورترین، سزاوارترین و نزدیک ترین و عزیزترین شما نسبت به من است. خداوند عزوجل و من از او خشنودیم. آیه رضایتی در قرآن نیست مگر این که درباره ی اوست. و خدا هرگاه ایمان آوردگان را خطابیه نموده به او آغاز کرده [و او اولین شخص مورد نظر خدی متعال بوده است]. و آیه ی ستایشی نازل نگشته مگر درباره ی او. و خداوند در سوره ی «هل أتى على الإنسان» گواهی بر بهشت [رفتن] نداده مگر بری او، و آن را در حق غیر او نازل نکرده و به آن جز او را نستوده است.

مَعَاشِرَ النَّاسِ، هُوَ نَاصِرُ دِينِ اللَّهِ وَالْمُجَادِلُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ، وَهُوَ التَّقِيُّ النَّقِيُّ الْهَادِي الْمُهْدِي. نَبِيَّكُمْ خَيْرُ نَبِيٍّ وَوَصِيَّكُمْ خَيْرُ وَصِيٍّ (وَبَنُوهُ خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ). مَعَاشِرَ النَّاسِ، ذَرِيَّةُ كُلِّ نَبِيٍّ مِنْ صُلْبِهِ، وَذَرِيَّةُ مِنْ صُلْبِ (أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ) عَلِيٍّ. مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ إِبْلِيسَ أَخْرَجَ آدَمَ مِنَ الْجَنَّةِ بِالْحَسَدِ، فَلَا تَحْسُدُوهُ فَتَخْبِطَ أَعْمَالُكُمْ وَتَنْزِلَ أَقْدَامُكُمْ، فَإِنَّ آدَمَ أَهْبَطَ إِلَى الْأَرْضِ بِخَطِيئَةٍ وَاجِدَةٍ، وَهُوَ صَفْوَةُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، وَكَيْفَ يَكُمُ وَأَنْتُمْ أَنْتُمْ وَمِنْكُمْ أَعْدَاءُ اللَّهِ، أَلَا وَ إِنَّهُ لَا يَبْغِضُ عَلِيًّا إِلَّا شَقِيٌّ، وَ لَا يُوَالِي عَلِيًّا إِلَّا تَقِيٌّ، وَ لَا يُؤْمِنُ بِهِ إِلَّا مُؤْمِنٌ مُخْلِصٌ.

هان مردمان! او یاور دین خدا و دفاع کننده ی از رسول اوست. او پرهیزکار پاکیزه و رهنمی ارشاد شده [به دست خود خدا] است. پیامبرتان برترین پیامبر، وصی او برترین وصی و فرزندان او برترین اوصیایند. هان مردمان! فرزندان هر پیامبر از نسل اویند و فرزندان من از صلب و نسل امیرالمؤمنین علی است. هان مردمان! به راستی که شیطان اغواگر، آدم را با رشک از بهشت رانده مبادا شما به علی رشک ورزید که کرده هایتان نابود و گام هایتان لغزان خواهد شد. آدم به خاطر یک اشتباه به زمین هبوط کرد و حال آن که برگزیده ی خدی عزوجل بود. پس چگونه خواهید بود شما و حال آن که شما شماید و دشمنان خدا نیز از میان شمایند. آگاه باشید! که با علی نمی ستیزد مگر بی سعادت. و سرپرستی او را نمی پذیرد مگر رستگار پرهیزگار. و به او نمی گروید مگر ایمان دار بی آلایش.

وَ فِي عَلِيٍّ - وَاللَّهُ - نَزَلَتْ سُورَةُ الْعَصْرِ: (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ) (إِلَّا عَلِيًّا الَّذِي آمَنَ وَ رَضِيَ بِالْحَقِّ وَالصَّبْرِ). مَعَاشِرَ النَّاسِ، قَدْ اسْتَشْهَدْتُ اللَّهَ وَبَلَّغْتُكُمْ رَسُولِي وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ. مَعَاشِرَ النَّاسِ، (إِتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ)

و سوگند به خدا که سوره ی والعصر درباره ی اوست: «به نام خداوند همه مهر مهر ورز. قسم به زمان که انسان در زیان است.» مگر علی که ایمان آورده و به درستی و شکیبایی آراسته است. هان مردمان! خدا را گواه گرفتم و پیام او را به شما رسانیدم. و بر فرستاده وظیفه ی جز بیان و ابلاغ روشن نباشد! هان مردمان! تقوا پیشه کنید همان گونه که بایسته است. و نمیرید جز با شرف اسلام.

بخش ششم: اشاره به کارشکنی های منافقین

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، (آمِنُوا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ وَالتَّوْرَ الَّذِي اُنْزِلَ مَعَهُ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَّطْمِسَ وُجُوْهَاً فَنَرَدَّهَا عَلٰى اَدْبَارِهَا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعْنَا اَصْحَابَ السَّبْتِ) . (بالله ما عني بهذه الآية إلا قوماً من أصحابي أَعْرِفُهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ وَأَنْسَابِهِمْ، وَقَدْ أَمَرْتُ بِالصَّفْحِ عَنْهُمْ فَلْيَعْمَلْ كُلُّ امْرِئٍ عَلَى مَا يَجِدُ لَعَلِّي فِي قَلْبِهِ مِنَ الْحَبِّ وَالْبُغْضِ) . مَعَاشِرَ النَّاسِ، التَّوْرَ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مَسْلُوكٌ فِي ثَمٍّ فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ، ثُمَّ فِي النَّسْلِ مِنْهُ إِلَى الْقَائِمِ الْمُهْدِيِّ الَّذِي يَأْخُذُ بِحَقِّ اللَّهِ وَ بِكُلِّ حَقٍّ هُوَ لَنَا، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ قَدْ جَعَلَنَا حُجَّةً عَلَى الْمُفْضَرِّينَ وَالْمُعَانِدِينَ وَالْمُخَالِفِينَ وَالْخَائِنِينَ وَالْأَثِمِينَ وَالظَّالِمِينَ وَالْغَاصِبِينَ مِنْ جَمِيعِ الْعَالَمِينَ .

هان مردمان ! « به خدا و رسول و نور همراهش ایمان آورید پیش از آن که چهره ها را تباه و بازگونه کنیم یا چونان اصحاب روز شنبه [یهودیانی که بر خدا نیرنگ آوردند] رانده شوید . « به خدا سوگند که مقصود خداوند از این آیه گروهی از صحابه اند که آنان را با نام و نسب می شناسم لیکن به پرده پوشی کارشان مأمورم . آنک هر کس پایه کار خویش را مهر و یا خشم علی در دل قرار دهد [و بداند که ارزش عمل او وابسته به آن است .] مردمان ! نور از سوی خداوند عزوجل در جان من ، سپس در جان علی بن ابی طالب ، آن گاه در نسل او تا قائم مهدی - که حق خدا و ما را می ستاند - جی گرفته . چرا که خداوند عزوجل ما را بر کوتاهی کنندگان ، ستیزه گران ، ناسازگاران ، خائنان و گنهکاران و ستمکاران و غاصبان از تمامی جهانیان دلیل و راهنما و حجت آورده است .

مَعَاشِرَ النَّاسِ، اُنْذِرْكُمْ اَنِّي رَسُولُ اللَّهِ قَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِي الرُّسُلُ، اَفَاِنْ مِتَّ اَوْ قُتِلْتَ اُنْقَلَبْتُمْ عَلٰى اَعْقَابِكُمْ؟ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقْبَيْهِ فَلَنَهَانِ يَضُرَّاللَّهِ شَيْئًا وَسَيَجْزِيَّ اللَّهُ الشَّاكِرِينَ (الصَّابِرِينَ) . اَلَاوَاِنْ عَلِيًّا هُوَ الْمَوْصُوفُ بِالصَّبْرِ وَالشُّكْرِ، ثُمَّ مِنْ بَعْدِهِ وُلْدِي مِنْ صُلْبِهِ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، لَا تَمُوتُوا عَلٰى بِيْسَلَامِكُمْ، بَلْ لَا تَمُوتُوا عَلٰى اللَّهِ فَيُحِيطَ عَمَلَكُمْ وَيَسْخَطَ عَلَيْكُمْ وَ يَبْثُلِيَكُمْ بِشَوَاطِئٍ مِنْ نَارٍ وَنَحَاسٍ، اِنْ رَبَّكُمْ لَبِا الْمِرْصَادِ

هان مردمان ! هشدارتان می دهم : همانا من رسول خدایم . پیش از من نیز رسولانی آمده و سپری گشته اند . آیا اگر من بمیرم یا کشته شوم ، به جاهلیت عقب گرد می کنید ؟ آن که به قهقرا برگردد ، هرگز خدا را زبانی نخواهد رسانید و خداوند سپاسگزاران شکیباز را پاداش خواهد داد . بدانید که علی و پس از او فرزندان من از نسل او ، داری کمال شکیبایی و سپاسگزاری اند . هان مردمان ! اسلامتان را بر من منت نگذارید ؛ که اعمال شما را بیهوده و تباه خواهد کرد و خداوند بر شما خشم خواهد گرفت و سپس شما را به شعله ی از آتش و مس گداخته گرفتار خواهد نمود . همانا پروردگار شما در کمین گاه است .

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّهُ سَيَكُونُ مِنْ بَعْدِي أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يَنْصُرُونَ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ وَأَنَا بَرِئَانِ مِنْهُمْ . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّهُمْ وَأَنْصَارَهُمْ وَأَتْبَاعَهُمْ وَأَشْيَاعَهُمْ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَيْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ . أَلَا إِنَّهُمْ أَصْحَابُ الصَّحِيفَةِ ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدَكُمْ فِي صَحِيفَتِهِ!! مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنِّي أَدْعُهُا إِمَامَةً وَ وِرَاثَةً (فِي عَقْبِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ) ، وَقَدْ بَلَغْتُ مَا أَمَرْتُ بِتَبْلِيغِهَا حُجَّةً عَلَى كُلِّ حَاضِرٍ وَغَائِبٍ وَ عَلَى كُلِّ أَحَدٍ مِمَّنْ شَهِدَ أَوْلَمَ يَشْهَدُ، وَلَدٌ أَوْلَمَ يُولَدُ ، فَلْيَبْلُغِ الْحَاضِرُ الْغَائِبَ وَالْوَالِدُ الْوَلَدَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . وَسَيَجْعَلُونَ الْإِمَامَةَ بَعْدِي مُلْكًا وَ اغْتِصَابًا ، (أَلَا لَعَنَ اللَّهُ الْغَاصِبِينَ الْمُغْتَصِبِينَ) ، وَعِنْدَهَا سَيَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَا الثَّقَلَانِ (مَنْ يَفْرَغُ) وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِئَ مِنْ نَارٍ وَنَحَاسٍ فَلَا تَنْتَصِرْنَ .

مردمان ! به زودی پس از من پیشوایانی خواهند بود که شما را به سوی آتش می خوانند و در روز رستاخیز تنها وبدون یاور خواهند ماند . هان مردمان ! خداوند و من از آنان بیزاریم . هان مردمان ! آنان و باران و پیروانشان در بدترین جی جهنم، جایگاه متکبران خواهند بود . بدانید آنان اصحاب صحیفه اند . اکنون هر کس در صحیفه ی خود نظر کند . هان مردمان ! اینک جانشینی خود را به عنوان امامت و وراثت به امانت به جی می گذارم در نسل خود تا برپایی روز رستاخیز . و حال ، مأموریت تبلیغی خود را انجام می دهم تا برهان بر هر شاهد و غایب و بر آنان که زاده شده یا نشده اند و بر تمامی مردمان باشد . پس بایسته است این سخن را حاضران به غایبان و پدران به فرزندان تا برپایی رستاخیز برسانند . آگاه باشید ! به زودی پس از من امامت را با پادشاهی جابه جا نموده . آن را غصب کرده و به تصرف خویش درآورند . هان ! نفرین و خشم خدا بر غاصبان و چپاول گران ! و البته در آن هنگام خداوند آتش عذاب - شعله هی آتش و مس گداخته - بر سر شما جن و انس خواهد ریخت . آن جاست که دیگر یاری نخواهید شد .

مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَمْ يَكُنْ لِيَذَرَكُمْ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ، وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ مَا مِنْ قَرْنٍ إِلَّا وَاللَّهُ مُهْلِكُهَا بِتَكْذِيبِهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ مَمْلِكُهَا الْإِمَامَ الْمُهْدِيَّ وَاللَّهُ مُصَدِّقُ وَعْدِهِ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، قَدْ ضَلَّ قَبْلَكُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ، وَاللَّهُ لَقَدْ أَهْلَكَ الْأَوَّلِينَ، وَهُوَ مُهْلِكُ الْآخِرِينَ .

هان مردمان ! هر آینه خداوند عزوجل شما را به حالتان رها نخواهد کرد تا ناپاک را از پاک جدا کند . و خداوند نمی خواهد شما را بر غیب آگاه گرداند.[۱] هان مردمان ! هیچ سرزمینی نیست مگر این که خداوند به خاطر تکذیب اهل آن [حق را] ، آنان را پیش از روز رستاخیز نابود خواهد فرمود و به امام مهدی خواهد سپرد . و هر آینه خداوند وعده ی خود را انجام خواهد داد . هان مردمان ! پیش از شما ، شمار فزونی از گذشتگان گمراه شدند و خداوند آنان را نابود کرد . و همو نابودکننده ی آیندگان است .

قالَ اللهُ تَعَالَى : (أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ، ثُمَّ نُنْبِئُهُمُ الْآخِرِينَ ، كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ، وَبِئْسَ يَوْمُنِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ) . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنْ اللَّهَ قَدْ أَمَرَنِي وَنَهَانِي ، وَقَدْ أَمَرْتُ عَلِيًّا وَنَهَيْتُهُ (بِأَمْرِهِ) . فَعِلِمُ الْأَمْرِ وَالنَّهْيِ لَدَيْهِ ، فَاسْمَعُوا لِأَمْرِهِ تَسَلَّمُوا وَأَطِيعُوا تَهْتَدُوا وَأَنْتَهُوا لِنَهْيِهِ تَرشُدُوا ، (وَصِيرُوا إِلَى مُرَادِهِ) وَلَا تَتَفَرَّقُوا بِكُمْ السَّبِيلُ عَنْ سَبِيلِهِ .

او خود در کتابش آورده : « آیا پیشینیان را تباه نکردیم و به دنبال آنان آیندگان را گرفتار نساختم ؟ با مجرمان این چنین کنیم . وی بر ناباوران ! « هان مردمان ! همانا خداوند امر و نهی خود را به من فرموده و من نیز به دستور او دانش آن را نزد علی نهادم . پس فرمان او را بشنوید و گردن نهید و پیرویش نمایید و از آنچه بازتان دارد خودداری کنید تا راه یابید . به سوی هدف او حرکت کنید . راه هی گونه گون شما را از راه او باز ندارد !

بخش هفتم: پیروان اهل بیت علیهم السلام و دشمنان ایشان

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَنَا صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمِ الَّذِي أَمَرَكَ بِاتِّبَاعِهِ ، ثُمَّ عَلَى مِنْ بَعْدِي . ثُمَّ وَلَدِي مِنْ صَلْبِهِ أَنِّيئَةً (الْهُدَى) ، يَهْدُونَ إِلَى الْحَقِّ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ . ثُمَّ قَرَأَ : « بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ... » إِلَى آخِرِهَا ،

هان مردمان ! صراط مستقیم خداوند منم که شما را به پیروی آن امر فرموده . و پس از من علی است و آن گاه فرزندانم از نسل او ، پیشوایان راه راستند که به درستی و راستی راهنمایند و به آن حکم و دعوت کنند . سپس پیامبر صلی الله علیه و آله قرائت فرمود : « بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين الرحمن الرحيم » - تا آخر سوره .

وَقَالَ : فِي نَزَلَتْ وَفِيهِمْ (وَاللَّهِ) نَزَلَتْ ، وَلَهُمْ عَمَّتْ وَإِيَّاهُمْ خَصَّتْ ، أَوْلَئِكَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ الَّذِينَ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ، أَلَا إِنْ حِزَبَ اللَّهُ هُمُ الْغَالِبُونَ . أَلَا إِنْ أَعْدَائُهُمْ هُمُ السَّفَهَاءُ الْغَاوُونَ إِخْوَانُ الشَّيَاطِينِ يُوْحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا . أَلَا إِنْ أَوْلِيَاءُهُمُ الَّذِينَ ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ ، فَقَالَ عَزَّوَجَلَّ : (لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَائَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ، أَوْلَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ) إِلَى آخِرِ الْآيَةِ .

هان ! به خدا سوگند این سوره درباره ی من نازل شده و شامل امامان می باشد و به آنان اختصاص دارد . آنان اولیای خدایند که ترس و اندوهی برایشان نیست ، آگاه باشید : البته حزب خدا چیره و غالب خواهد بود . هشدار که : ستیزندگان با امامان ، گمراه و همکاران شیاطین اند . برای گمراهی مردمان ، سخنان بیهوده و پوچ را به یکدیگر می رسانند . بدانید که خداوند از دوستان امامان در کتاب خود چنین یاد کرده : « [ای پیامبر ما] نمی یابی ایمانیان به خدا و روز بازپسین ، که ستیزه گران خدا و رسول را دوست ندارند ، گرچه آنان پدران ، برادران و خویشانانشان باشند . آنان [که چنین اند] خداوند ایمان را در دل هایشان نبشته است . » - تا آخر آیه .

أَلَا إِنْ أَوْلِيَاءُهُمُ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ فَقَالَ : (الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ يُهْتَدُونَ) . (أَلَا إِنْ أَوْلِيَاءُهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَرْتَابُوا) . أَلَا إِنْ أَوْلِيَاءُهُمُ الَّذِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ آمَنِينَ ، تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ بِالسَّلَامِ يَقُولُونَ : سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ . أَلَا إِنْ أَوْلِيَاءُهُمْ ، لَهُمُ الْجَنَّةُ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ . أَلَا إِنْ أَعْدَائُهُمُ الَّذِينَ يَصْلُونَ سَعِيرًا . أَلَا إِنْ أَعْدَائُهُمُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ لِحَيْهَتِهِمْ شَهِيقًا وَ هِيَ تَفُورُ وَ يَرَوْنَ لَهَا زَفِيرًا . أَلَا إِنْ أَعْدَائُهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِيهِمْ : (كَلِمًا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتُ أُخْتَهَا) الْآيَةِ . أَلَا إِنْ أَعْدَائُهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : (كَلِمًا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ، قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَ قُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ) إِلَى قَوْلِهِ : (أَلَا فَسُخْرًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ) . أَلَا إِنْ أَوْلِيَاءُهُمُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمُ بِالْغَيْبِ ، لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ .

هان ! دوستداران امامان ایمانیان اند که قرآن چنان توصیف فرموده: «آنان که ایمان آورده و باور خود را به شرک نیالوده اند، در امان و در راه راست هستند.» هشدار ! یاران پیشوایان کسانی هستند که به باور رسیده و از تردید و انکار دور خواهند بود. هشدار ! اولی امامان آناند که با آرامش و سلام به بهشت درخواهند شد و فرشتگان با سلام آنان را پذیرفته، خواهند گفت: «درود بر شما که پاک شده اید. اینک داخل شوید که در بهشت، جاودانه خواهید بود.» هان ! بهشت پاداش اولی آنان است و در آن بی حساب روزی داده خواهند شد. هان ! دشمنان آنان آن کسانی اند که در آتش درآیند. و همانا ناله ی افروزش جهنم را می شنوند در حالی که شعله های آتش زبانه می کشد و زفیر (صدی بازدم) جهنم را نیز درمی یابند. هان ! خداوند درباره ی ستیزگران با آنان فرموده: «هرگاه امتی داخل جهنم شود همتی خود را نفرین کند.» هشدار ! که دشمنان امامان همانانند که خداوند درباره ی آنان فرموده: «هر گروهی از آنان داخل جهنم شود نگاهبانان می پرسند: مگر برایتان ترساننده ی نیامد؟! می گویند: چرا ترساننده آمد لیکن تکذیب کردیم و گفتیم: خداوند وحی نفرستاده و شما نیستید مگر در گمراهی بزرگ !» تا آن جا که فرماید: «هان ! نابود باد دوزخیان !» هان ! یاران امامان در نهان، از پروردگار خویش ترسانند، آمرزش و پاداش بزرگ بری آنان خواهد بود. هان مردمان ! چه بسیارراه است میان آتش و پاداش بزرگ !

مَعَاشِرَ النَّاسِ، شَتَانِ مَاتِبِينَ السَّعِيرِ وَالْأَجْرِ الْكَبِيرِ. (مَعَاشِرَ النَّاسِ)، غَدُونًا مِّنْ دَمَةِ اللَّهِ وَلَعْنَةً، وَوَلِينَا (كُلِّ) مِّنْ مَّدْحَةِ اللَّهِ وَ أَحَبَّةٍ. مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَلَاوَاتِي (أَنَا) النَّذِيرُ وَ عَلَى الْبَشِيرِ. (مَعَاشِرَ النَّاسِ)، أَلَا وَ إِنِّي مُنْذِرٌ وَ عَلَى هَادٍ. مَعَاشِرَ النَّاسِ (أَلَا) وَ إِنِّي نَبِيٌّ وَ عَلَى وَصِيٍّ. (مَعَاشِرَ النَّاسِ)، أَلَاوَاتِي رَسُولٌ وَ عَلَى الْإِمَامِ وَالْوَصِيِّ مِّنْ بَعْدِي، وَالْأَيْمَةُ مِّنْ بَعْدِهِ وَلَدُهُ. أَلَاوَاتِي وَالِدُهُمْ وَهُمْ يَخْرُجُونَ مِّنْ صُلْبِهِ).

هان مردمان ! خداوند ستیزه جویان ما را ناستوده و نفرین فرموده و دوستان ما را ستوده و دوست دارد. هان مردمان ! بدانید که همانا من اندازگرم و علی مؤده دهنده. هان ! که من بیم دهنده ام و علی راهنما. هان مردمان ! بدانید که من پیامبرم و علی وصی من است. هان مردمان ! بدانید که همانا من فرستاده و علی امام و وصی پس از من است. و امامان پس از او فرزندان اویند. آگاه باشید ! من والد آنانم ولی ایشان از نسل علی خواهند بود.

بخش هشتم: حضرت مهدی عجل الله فرجه الشریف

أَلَا إِنَّ خَاتَمَ الْأَيْمَةِ مِمَّا الْقَائِمِ الْمَهْدِي. أَلَا إِنَّهُ الظَّاهِرُ عَلَى الدِّينِ. أَلَا إِنَّهُ الْمُنتَقِمُ مِنَ الظَّالِمِينَ. أَلَا إِنَّهُ فَاتِحُ الْخُصُونِ وَهَادِمُهَا. أَلَا إِنَّهُ غَالِبُ كُلِّ قَبِيلَةٍ مِّنْ أَهْلِ الشِّرْكِ وَهَادِيهَا. أَلَا إِنَّهُ الْمُدْرِكُ بِكُلِّ ثَارٍ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ. أَلَا إِنَّهُ النَّاصِرُ لِدِينِ اللَّهِ. أَلَا إِنَّهُ الْغَرَّافُ مِنْ بَحْرِ عَمِيقٍ. أَلَا إِنَّهُ يَسِمُ كُلَّ ذِي فَضْلٍ بِفَضْلِهِ وَ كُلَّ ذِي جَهْلٍ بِجَهْلِهِ. أَلَا إِنَّهُ خَيْرُهُ اللَّهُ وَ مُحْتَازُهُ. أَلَا إِنَّهُ وَارِثُ كُلِّ عِلْمٍ وَالْمَحِيطُ بِكُلِّ فَهْمٍ. أَلَا إِنَّهُ الْمُخْبِرُ عَنْ رَبِّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ الْمُشِيدُ لِأَمْرِ آيَاتِهِ. أَلَا إِنَّهُ الرَّشِيدُ السَّدِيدُ. أَلَا إِنَّهُ الْمُفَوِّضُ إِلَيْهِ. أَلَا إِنَّهُ قَدْ بَشَّرَ بِهِ مَنْ سَلَفَ مِنَ الْقُرُونِ بَيْنَ يَدَيْهِ. أَلَا إِنَّهُ الْبَاقِي حُجَّةٌ وَ لَا حُجَّةَ بَعْدَهُ وَ لَا حَقَّ إِلَّا مَعَهُ وَ لَا نُورَ إِلَّا عِنْدَهُ. أَلَا إِنَّهُ لَا غَالِبَ لَهُ وَ لَا مَنْصُورَ عَلَيْهِ. أَلَا إِنَّهُ وَلِيُّ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، وَ حَكَمُهُ فِي خَلْقِهِ، وَ أَمِينُهُ فِي سِرِّهِ وَ عَلَانِيَتِهِ.

آگاه باشید ! همانا آخرین امام، قائم مهدی از ماست. هان ! او بر تمامی ادیان چیره خواهد بود. هشدار ! که اوست انتقام گیرنده از ستمکاران. هشدار ! که اوست فاتح دژها و منهدم کننده ی آنها. هشدار ! که اوست چیره بر تمامی قبایل مشرکان و راهنمی آنان. هشدار ! که او خونخواه تمام اولی خداست. آگاه باشید ! اوست یاور دین خدا. هشدار ! که از دریایی ژرف پیمانه هایی افزون گیرد. هشدار ! که او به هر ارزشمندی به اندازه ی ارزش او، و به هر نادان و بی ارزشی به اندازه ی نادانی اش نیکی کند. هشدار ! که او نیکو و برگزیده ی خداوند است. هشدار ! که او وارث دانش ها و حاکم بر ادراک هاست. هان ! بدانید که او از سوی پروردگارش سخن می گوید و آیات و نشانه های او را برپا کند. بدانید همانا اوست بالیده و استوار. بیدار باشید ! هموست که [اختیار امور جهانیان و آیین آنان] به او واگذار شده است. آگاه باشید ! که تمامی گذشتگان ظهور او را پیشگویی کرده اند. آگاه باشید ! که اوست حجت پایدار و پس از او حجتی نخواهد بود. [۲] درستی و راستی و نور و روشنایی تنها نزد اوست. هان ! کسی بر او پیروز نخواهد شد و ستیزنده ی او یاری نخواهد گشت. آگاه باشید که او ولی خدا در زمین، داور او در میان مردم و امانتدار امور آشکار و نهان است.

بخش نهم: مطرح کردن بیعت

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنِّي قَدَبَيْتُ لَكُمْ وَأَفْهَمْتُكُمْ ، وَ هَذَا عَلَى يَفْهَمُكُمْ بَعْدِي . أَلَا إِنِّي عِنْدَ انْقِضَاءِ خُطْبَتِي أَدْعُوكُمْ إِلَى مُصَافَقَتِي عَلَى بَيْعَتِهِ وَ الْإِقْرَارِ بِهِ ، ثُمَّ مُصَافَقَتِهِ بَعْدِي . أَلَا إِنِّي قَدْ بَايَعْتُ اللَّهَ وَ عَلَى قَدْ بَايَعَنِي . وَأَنَا أَخِذْتُكُمْ بِالْبَيْعَةِ لَهُ عَنِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ . (إِنِّ الَّذِينَ يَبَايَعُونَكَ إِنَّمَا يَبَايَعُونَ اللَّهَ ، يَدَالَهُ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ . فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ ، وَ مَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا) .

هان مردمان ! من پیام خدا را برایتان آشکار کرده تفهیم نمودم . و این علی است که پس از من شما را آگاه می کند . اینک شما را می خوانم که پس از پایان خطبه با من و سپس با علی دست دهید تا با او بیعت کرده به امامت او اقرار نمایید . آگاه باشید من با خداوند و علی با من پیمان بسته و من اکنون از سوی خدی عزوجل بری امامت او پیمان می گیرم . « [ی پیامبر] آنان که با تو بیعت کنند هر آینه با خدا بیعت کرده اند . دست خدا بالی دستان آنان است . و هر کس بیعت شکند ، بر زیان خود شکسته ، و آن کس که بر پیمان خداوند استوار و باوفا باشد ، خداوند به او پاداش بزرگی خواهد داد .

بخش دهم: حلال و حرام، واجبات و محرمات

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنِّ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ ، (فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا) الْآيَةُ . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، حُجَّوَالْبَيْتِ ، فَمَا وَرَدَهُ أَهْلُ بَيْتٍ إِلَّا اسْتَغْنَوْا وَ أَبْشَرُوا ، وَ لَا تَخْلَفُوا عَنْهُ إِلَّا تَبَرُّوا وَ افْتَقَرُوا . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، مَا وَقَفَ بِالْمَوْقِفِ الْمُؤْمِنِ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا سَلَفَ مِنْ ذَنْبِهِ إِلَى وَقْتِهِ ذَالِكِ ، فَإِذَا انْقَضَتْ حَجَّتُهُ اسْتَأْنَفَ عَمَلَهُ . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، الْحُجَّاجُ مُعَانُونَ وَ نَفَقَاتُهُمْ مُخْلَفَةٌ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ لَا يَضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، حُجُّوَالْبَيْتَ بِكَمَالِ الدِّينِ وَ التَّقَفِّهِ ، وَ لَا تَنْصَرِفُوا عَنِ الْمَشَاهِدِ إِلَّا بِتَوْبَةٍ وَ إِقْلَاعٍ . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ كَمَا أَمَرَكُمُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ ، فَإِنْ طَالَ عَلَيْكُمْ الْأَمَدُ فَقَصِّرْتُمْ أَوْ نَسِيتُمْ فَعَلِي وَ لِيَكُمْ وَ مَبِينٌ لَكُمْ ، أَلَّذِي نَصَبَهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَكُمْ بَعْدِي أَمِينَ خَلْقِهِ . إِنَّهُ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ ، وَ هُوَ وَ مَنْ تَخَلَّفَ مِنْ ذُرِّيَّتِي يَخْبِرُونَكُمْ بِمَا تَسْأَلُونَ عَنْهُ وَ يَبَيِّنُونَ لَكُمْ مَا لَا تَعْلَمُونَ .

هان مردمان ! همانا حج و عمره از شعائر و آداب و رسوم خدایی است . پس زائران خانه ی خدا و عمره کنندگان بر صفا و مروه بسیار طواف کنند . هان مردمان ! در خانه ی خدا حج گزارید ؛ که هیچ خاندانی داخل آن نشد مگر بی نیاز شد و مزده گرفت ، و کسی از آن روی برنگردانید مگر بی بهره و نیازمند گردید . هان مردمان ! مؤمنی در موقف (عرفات ، مشعر ، منا) نماند مگر این که خدا گناهان گذشته ی او را بیامزد و بایسته است که پس از پایان اعمال حج [با پرونده ی پاک] کار خود را از سر گیرد . هان مردمان ! حاجیان دستگیری شده اند و هزینه های سفرشان جبران می شود و جایگزین آن به آنان خواهد رسید . و البته خداوند پاداش نیکوکاران را تبه نخواهد کرد . هان مردمان ! خانه ی خدا را با دین کامل و دانش ژرفی آن دیدار کنید و از زیارتگاهها جز با توبه و بازایستادن [از گناهان] برنگردید . هان مردمان ! نماز را به پا دارید و زکات بپردازید همان سان که خداوند عزوجل امر فرموده . پس اگر زمان بر شما دراز شد و کوتاهی کردید یا از یاد بردید ، علی صاحب اختیار و تبیین کننده ی بر شماسست . خداوند عزوجل او را پس از من امانتدار خویش در میان آفریدگانش نهاده . همانا او از من و من از اویم . و او و فرزندان من از جانشینان او ، پرسش های شما را پاسخ دهند و آن چه را نمی دانید به شما می آموزند .

أَلَا إِنَّ الْخِلَالَ وَالْحَرَامَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أَحْصِيَهُمَا وَأَعْرِقَهُمَا فَأَمَرَ بِالْخِلَالِ وَ أَنْهَى عَنِ الْحَرَامِ فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ ، فَأَمَرْتُ أَنْ أَخَذَ الْبَيْعَةَ مِنْكُمْ وَ الصَّفَقَةَ لَكُمْ بِقَبُولِ مَا جِئْتُ بِهِ عَنِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فِي عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ الَّذِينَ هُمْ مِنِّي وَ مِنْهُ إِمَامَةٌ فِيهِمْ قَائِمَةٌ ، خَاتَمُهَا الْمَهْدِيُّ إِلَى يَوْمٍ يَلْقَى اللَّهَ الَّذِي يَقْدِرُ وَ يَقْضِي . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، وَ كُلُّ خِلَالٍ دَلَّلْتُكُمْ عَلَيْهِ وَ كُلُّ حَرَامٍ نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَإِنِّي لَمْ أَرْجِعْ عَنْ ذَالِكِ وَ لَمْ أَبْدِلْ . أَلَا فَادْكُرُوا ذَالِكَ وَ احْفَظُوهُ وَ تَوَاصَوْا بِهِ ، وَ لَا تُبَدِّلُوهُ وَ لَا تَغَيِّرُوهُ . أَلَا وَ إِنِّي أَجِدُّ الْقَوْلَ : أَلَا فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَمُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ .

هان ! روا و ناروا بیش از آن است که من شمارش کنم و بشناسانم و در این جا یکباره به روا فرمان دهم و از ناروا بازدارم . از این روی مأمورم از شما بیعت بگیرم که دست در دست من نهید در مورد پذیرش آن چه از سوی خداوند آورده ام درباره علی امیرالمؤمنین و اوصیای پس از او که آنان از من و اویند . و این امامت به وراثت پایدار است و فرجام امامان ، مهدی است و استواری امامت تا روزی است که او با خداوند قدر و قضا دیدار کند . هان مردمان ! شما را به هرگونه روا و ناروا راهنمایی کردم و از آن هرگز برنمی گردم . بدانید و آگاه باشید ! آن ها را یاد کنید و نگه دارید و یکدیگر را به آن توصیه نمایید و در آن [احکام خدا] دگرگونی راه ندهید . هشدار که دوباره می گویم : بیدار باشید ! نماز را به پا دارید . و زکات بپردازید . و امر به معروف کنید و از منکر بازدارید .

الْأَوَّانَ رَأْسَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ أَنْ تَنْتَهُوا إِلَى قَوْلِي وَتَبْلُغُوهُ مَنْ لَمْ يَخْضَرْ وَتَأْمُرُوهُ بِقَبُولِهِ عَنِّي وَتَنْهَوُهُ عَنْ مُخَالَفَتِهِ ، فَإِنَّهُ أَمْرٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَمِثِّي . وَلَا أَمْرَ بِمَعْرُوفٍ وَلَا نَهْيَ عَنْ مُنْكَرٍ إِلَّا مَعَ إِمَامٍ مَعْصُومٍ . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، الْقُرْآنَ يَعْرِفُكُمْ أَنْ الْأَئِمَّةَ مِنْ بَعْدِهِ وَلَدُهُ ، وَعَرَفْتُمْ إِنْهُمْ مِنِّي وَمِنْهُ ، حَيْثُ يَقُولُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ : (وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ) . وَقُلْتُ : « لَنْ تَضَلُّوا مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا » . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، التَّقْوَى ، التَّقْوَى ، وَاحْذَرُوا السَّاعَةَ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : (إِنْ زُلْزِلَتِ السَّاعَةُ شَيْءٌ عَظِيمٌ) . أَذْكُرُوا الْمَمَاتَ (وَالْمَعَادَ) وَالْحِسَابَ وَالْمَوَازِينَ وَالْمَحَاسِبَةَ نَيْنَ يَدَى رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالثَّوَابَ وَالْعِقَابَ . فَمَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ أَثِيبَ عَلَيْهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَيْسَ لَهُ فِي الْجَنَّةِ نَصِيبٌ .

و بدانید که ریشه ی امر به معروف این است که به گفته ی من [درباره ی امامت] برسید و سخن مرا به دیگران برسانید و غایبان را به پذیرش فرمان من توصیه کنید و آنان را از ناسازگاری سخنان من بازدارید؛ همانا سخن من فرمان خدا و من است و هیچ امر به معروف و نهی از منکر جز با امام معصوم تحقق و کمال نمی یابد . هان مردمان ! قرآن بر شما روشن می کند که امامان پس از علی فرزندان اویند و من به شما شناساندم که آنان از او و از من اند . چرا که خداوند در کتاب خود می گوید : « امامت را فرمانی پایدار در نسل او قرار داد ... » و من نیز گفته ام که : « مادام که به قرآن و امامان تمسک کنید ، گمراه نخواهید شد . » هان مردمان ! تقوا را ، تقوا را رعایت کرده از سختی رستخیز بهراسید همان گونه که خداوند عزوجل فرمود : « البته زمین لرزه ی روز رستخیز حادثه ی بزرگ است ... » مرگ ، قیامت ، و حساب و میزان و محاسبه ی در برابر پروردگار جهانیان و پاداش کیفر را یاد کنید . آن که نیکی آورد ، پاداش گیرد . و آن که بدی کرد ، بهره ای از بهشت نخواهد برد .

بخش یازدهم: بیعت گرفتن رسمی

مَعَاشِرَ النَّاسِ ، إِنَّكُمْ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُصَافِقُونِي بِكَفٍّ وَاحِدٍ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ ، وَقَدْ أَمَرَنِي اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ أَنْ أَخَذَ مِنْ أَلْسِنَتِكُمُ الْإِفْرَارَ بِمَا عَقَدْتُ لِعَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ، وَلَمَنْ جَاءَ بَعْدَهُ مِنَ الْأَئِمَّةِ مِنِّي وَمِنْهُ ، عَلَى مَا أَعْلَمْتُكُمْ أَنْ ذُرِّيَّتِي مِنْ صَلْبِهِ . فَقُولُوا بِأَجْمَعِكُمْ : « إِنَّا سَامِعُونَ مُطِيعُونَ رَاضُونَ مُتَقَادُونَ لِمَا بَلَّغَتْ عَنْ رَبِّنَا وَرَبِّكَ فِي أَمْرِ إِمَامِنَا عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ مَنْ وَلِدَ مِنْ صَلْبِهِ مِنَ الْأَئِمَّةِ . نُبَايِعُكَ عَلَى ذَلِكَ بِقُلُوبِنَا وَأَنْفُسِنَا وَأَلْسِنَتِنَا وَأَيَّدِنَا . عَلَى ذَلِكَ نَحْيِي وَ عَلَيْهِ نَمُوتُ وَ عَلَيْهِ نُبْعَثُ . وَلَا نَغْيَرُ وَلَا نُبْدِلُ ، وَلَا نَشُكُّ (وَلَا نَجْحَدُ) وَلَا نَرْتَابُ ، وَلَا نَرْجِعُ عَنِ الْعَهْدِ وَلَا نَنْقُضُ الْمِيثَاقَ .

هان مردمان ! شما بیش از آنید که در یک زمان با یک دست من بیعت نمایید . از این روی خداوند عزوجل به من دستور داده که از زبان شما اقرار بگیرم و پیمان ولایت علی امیرالمؤمنین را محکم کنم و نیز بر امامان پس از او که از نسل من و اویند؛ همان گونه که اعلام کردم که ذریه من از نسل اوست . پس همگان بگویند : « البته که سخنان تو را شنیده پیروی می کنیم و از آن ها خوشنودیم و بر آن گردن گذار و بر آن چه از سوی پروردگاران در امامت امامان علی امیرالمؤمنین و امامان دیگر - از صلب او - به ما ابلاغ کردی ، با تو پیمان می بندیم با دل و جان و زبان و دست هایمان . با این پیمان زنده ایم و با آن خواهیم مرد و با آن اعتقاد برانگیخته می شویم . و هرگز آن را دگرگون نکرده شک و انکار نخواهیم داشت و از عهد و پیمان خود برنمی گردیم .

وَعَظَلْنَا بِوَعْظِ اللَّهِ فِي عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَئِمَّةِ الَّذِينَ ذَكَرْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ مِنْ وَلَدِهِ بَعْدَهُ ، الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَ مَنْ نَصَبَهُ اللَّهُ بَعْدَهُمَا . فَالْعَهْدُ وَالْمِيثَاقُ لَهُمْ مَا خُودُ مَتَا ، مِنْ قُلُوبِنَا وَأَنْفُسِنَا وَأَلْسِنَتِنَا وَضَمَائِرِنَا وَأَيَّدِنَا . مَنْ أَدْرَكَهَا بِيَدِهِ إِلَّا فَقَدْ أَقْرَ بِلِسَانِهِ ، وَلَا نُبْتَغِي بِذَلِكَ بَدَلًا وَلَا يَرَى اللَّهُ مِنْ أَنْفُسِنَا حَوْلًا . نَحْنُ نُؤَدِّي ذَالِكَ عَنْكَ الدَّانِي وَالْقَاصِي مِنْ أَوْلَادِنَا وَأَهَالِينَا ، وَنُشْهَدُ اللَّهَ بِذَالِكَ وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا وَأَنْتَ عَلَيْنَا بِهِ شَهِيدٌ » . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، مَا تَقُولُونَ؟ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ كُلَّ صَوْتٍ وَ خَافِيَةٍ كُلِّ نَفْسٍ ، (فَمَنْ اهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلَّ عَلَيْهَا) ، وَمَنْ بَايَعَ فَإِنَّمَا يَبَايِعُ اللَّهَ ، (يَذَلُّهُ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ) . مَعَاشِرَ النَّاسِ ، فَبَايَعُوا اللَّهَ وَ بَايَعُوا عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَالْأَئِمَّةَ (مِنْهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) كَلِمَةً بَاقِيَةً .

"ای رسول خدا" ما را به فرمان خدا پند دادی درباره ی علی امیرالمؤمنین و امامان از نسل خود و او ، که حسن و حسین و آنان که خداوند پس از آنان برپا کرده است . پس عهد و پیمان از ما گرفته شد از دل و جان و زبان و روح و دستانمان . هر کس توانست با دست و گرنه با زبان پیمان بست . و هرگز پیمانمان را دگرگون نخواهیم کرد و خداوند از ما شکست عهد نبیند . و نیز فرمان تو را به نزدیک و دور از فرزندان و خویشان خود خواهیم رسانید و خداوند را بر آن گواه خواهیم گرفت . و هر آینه خداوند بر گواهی کافی است و تو نیز بر ما گواه باش . « هان مردمان ! چه می گویند ؟ همانا خداوند هر صدایی را می شنود و آن را که از دل ها می گذرد می داند . » هر آن کس هدایت پذیرفت

، به خیر خویش پذیرفته . و آن که گمراه شد ، به زیان خود رفته . « و هر کس بیعت کند ، هر آینه با خداوند پیمان بسته ؛ که « دست خدا بالی دستان آن هاست . » هان مردمان ! اینک با خداوند بیعت کنید و با من پیمان بندید و با علی امیرالمؤمنین و حسن و حسین و امامان پس از آنان از نسل آنان که نشانه ی پیدارند در دنیا و آخرت .

يَهْلِكُ اللَّهُ مَنْ عَدَرَ وَ يَرْحَمُ مَنْ وَ فِى، (وَ مَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَ مَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمُتَّئِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا) . مَعَاشِرَ النَّاسِ، قُولُوا الَّذِى قُلْتُ لَكُمْ وَ سَلِّمُوا عَلَى عَلَى يَامُرَةَ الْمُؤْمِنِينَ، وَقُولُوا: (سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَ إِلَيْكَ الْمَصِيرُ)، وَ قُولُوا: (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِى هَدَانَا لِهَذَا وَ مَا كُنَّا لِنَهْتَدِى لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ) الْآيَةُ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ فَضَائِلَ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ - وَ قَدْ أَنْزَلَهَا فِى الْقُرْآنِ - أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أَحْصِيَهَا فِى مَقَامٍ وَاحِدٍ، فَمَنْ أَنْبَأَكُمْ بِهَا وَ عَرَفَهَا فَصَدِّقُوهُ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَنْ يَطِيعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ عَلِيًّا وَ الْأَئِمَّةَ الَّذِينَ ذَكَرْتَهُمْ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا .

خداوند مکاران را تباه می کند و به باوفايان مهر می ورزد . « هر که پیمان شکند » جز این نیست که به زیان خود گام برداشته، و هر که بر عهدی که با خدا بسته پابرجا ماند، به زودی خدا او را پاداش بزرگی خواهد داد . « هان مردمان ! آن چه بر شما برگفتم بگوئید و به علی با لقب امیرالمؤمنین سلام کنید و بگوئید : « شنیدیم و فرمان می بریم پروردگارا ، آمرزشت خواهیم و بازگشت به سوى تو است . » و نیز بگوئید : « تمام سپاس و ستایش خدایی راست که ما را به این راهنمایی فرمود و گرنه راه نمی یافتیم » - تا آخر آیه . هان مردمان ! هر آینه برتری هى علی بن ابی طالب نزد خداوند عزوجل - که در قرآن نازل فرموده - بیش از آن است که من یکباره برشمارم . پس هر کس از مقامات او خبر داد و آن ها را شناخت او را تصدیق و تأیید کنید . هان مردمان ! آن کس که از خدا و رسولش و علی و امامانى که نام بردم پیروی کند ، به رستگارى بزرگى دست یافته است .

مَعَاشِرَ النَّاسِ، السَّابِقُونَ إِلَى مُبَايَعَتِهِ وَ مَوَالَاتِهِ وَ التَّسْلِيمِ عَلَيْهِ يَامُرَةَ الْمُؤْمِنِينَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ فِى جَنَاتِ النَّعِيمِ . مَعَاشِرَ النَّاسِ، قُولُوا مَا يَرْضَى اللَّهُ بِهِ عَنْكُمْ مِنَ الْقَوْلِ، فَإِنْ تَكْفَرُوا أَنْتُمْ وَ مَنْ فِى الْأَرْضِ جَمِيعًا فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا . اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ (بِمَا أَدَّيْتُ وَأَمَرْتُ) وَ اغْضِبْ عَلَى (الْجَاذِبِينَ) الْكَافِرِينَ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

هان مردمان ! سبقت جویان به بیعت و پیمان و سرپرستی او و سلام بر او با لقب امیرالمؤمنین ، رستگارانند و در بهشت هى پربهره خواهند بود . هان مردمان ! آن چه خدا را خشنود کند بگوئید . پس اگر شما و تمامی زمینیان کفران ورزند، خدا را زیانى نخواهد رسانید . پروردگارا ، آنان را که به آن چه ادا کردم و فرمان دادم ایمان آوردند، بیامرز . و بر منکران کافر خشم گیر!والحمدلله رب العالمین.

روابط عمومی ستاد اقامه نماز استان ایلام

Namaz.ir/ilam